

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ПРОЕКТ
“СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ”

ОПАНУВАННЯ СОКРАТИЧНОЇ БЕСІДИ

ПРОФЕСОР ДІЛЕЙН Р.
СВЕНСОН

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ПРОЕКТ
“СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ”

ЩО ТАКЕ МЕТОД СОКРАТА ?

- За методом Сократа навчання відбувається за допомогою спільного діалогу між викладачем і студентами, де кожний залучений в розвиток діалогу, ставлячи запитання. “Викладач” або лідер діалогу ставить дослідницькі запитання в намаганні виділити цінності та переконання, які обрамляють та підтримують ідеї та твердження учасників діалогу. Студенти також ставлять запитання, як викладачу, так і один одному.
- Це ефективний метод відпрацювання критичного мислення.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ПРОЕКТ
“СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ”

МЕТОД СОКРАТА І ВИКЛАДАННЯ

- СТУДЕНТИ ПРИВНОСЯТЬ СВІЙ ДОСВІД, ЗНАННЯ ТА ІДЕЇ В НАВЧАННЯ
- КОНСТРУКТИВНЕ НАВЧАННЯ
- СОКРАТИЧНА БЕСІДА МОЖЕ ВИКОРИСТОВУВАТИСЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ УПЕРЕДЖЕНЬ АБО ХИБНИХ ДУМОК – ЦЕ ВАЖЛИВО ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ СПРАВЕДЛИВОГО РІШЕННЯ В СУДОВІЙ СПРАВІ
- ДОПОМАГАЄ СТУДЕНТАМ РОЗВИНУТИ ЗВИЧКУ АКТИВНОГО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОШУКУ ТА БУРХЛИВОЇ РОЗУМОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ПРОЕКТ
“СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ”

ТИПИ СОКРАТИЧНОЇ БЕСІДИ

- СОКРАТИЧНА БЕСІДА СТАРОЇ ЮРИДИЧНОЇ ШКОЛИ – БЕЗ ВІДПОВІДЕЙ
- СОКРАТИЧНА БЕСІДА СУЧАСНОЇ ЮРИДИЧНОЇ ШКОЛИ – ОБГОВОРЕННЯ ВИСНОВКІВ
- ФОРМИ СОКРАТИЧНОЇ БЕСІДИ:
  - ЗНАННЯ
  - АНАЛОГІЯ – ПОРІВНЯННЯ
  - КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

Сократична бесіда - знання

- Знання в сократичній бесіді:
  1. Визначення конкретної концепції знань, яку Ви хочете, щоб зрозуміли студенти.
  2. Складання переліку запитань, які приведуть студентів до цих знань.
  3. Проведіть студентів крізь серію запитань, які допоможуть Вам привести їх до висновку (знань), які Ви хочете передати.

Сократична бесіда - аналогія

- Порівняння в сократичній бесіді:
  1. Визначення конкретної концепції знань, яку Ви хочете, щоб зрозуміли студенти.
  2. Підготовка фактичних обставин або справи чи справ, які можна змінювати в процесі розвитку бесіди.
  2. Складання переліку запитань, які можна використати в поєднанні з фактичними обставинами і які приведуть студентів до цих знань.
  3. Проведіть студентів крізь серію запитань, які допоможуть Вам привести їх до висновку (розуміння), які Ви хочете передати.

СОКРАТИЧНА БЕСІДА – КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

- 1. Цей сократичний метод використовує запитання для вивчення цінностей, принципів і основи переконань учасників.
- 2. Цей сократичний метод зосереджується на мисленні поза межами ідей, а не на знанні ідей.
- 3. Цей сократичний метод вимагає створення в аудиторії середовища, що характеризується як “продуктивний дискомфорт”.
- 4. Сократичний метод краще використовувати для демонстрації комплексності, складності та непевності, радше ніж для встановлення фактів про світ.

ЧОТИРИ КРОКИ В ВИКОРИСТАННІ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В СОКРАТИЧНОМУ МЕТОДІ

КРОКИ:	Використання запитань...
КРОК 1: ВИСВІТЛЕННЯ	Висвітліть думки та погляди учасників.
КРОК 2: УТОЧНЕННЯ	Уточнюйте, щоб встановити точну природу їх ідей.
КРОК 3: ВИПРОБУВАННЯ	Спробуйте спростувати їх ідеї та гіпотези, щоб випробувати їх обґрунтування
КРОК 4: ВИСНОВКИ	Зробіть висновок щодо аргументованості оригінальної ідеї на основі проведеного аналізу.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРІЗУ

ПРОЕКТ
“СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ”

ЗАПИТАННЯ НА КОЖНОМУ КРОЦІ

КРОКИ:	Типи запитань...
КРОК 1: ВИСВІТЛЕННЯ	Яку думку ви вже маєте на цьому етапі?
КРОК 2: УТОЧНЕННЯ	Що ви маєте на увазі під X? Ви дійсно хочете застосувати X в цьому випадку?
КРОК 3: ВИПРОБУВАННЯ	Як X пояснює Y? Звідки Вам про це відомо? Чому я маю в це повірити? Чи це дійсно так, з огляду на Z?
КРОК 4: ВИСНОВКИ	Ви можете запропонувати нове судження, виходячи з того, що Ви щойно вивчили?

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРІЗУ

ПРОЕКТ
“СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ”

ПОРАДИ ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ СОКРАТИЧНОЇ БЕСІДИ

- Визначте для кожного вказівки, що стосуються бесіди.
- Ставте запитання. Почуйте комфортно, навіть якщо у відповідь буде тиша.
- Знайдіть способи створити “продуктивний дискомфорт”.
- Використовуйте уточнюючі запитання.
- Завжди будьте відкритими для вивчення чогось нового.
- Будьте відкритими для божевільних ідей.
- Стислість – сестра таланту.
- Дозвольте студентам на час бесіди забути про субординацію стосовно до Вашого авторитету і статусу.